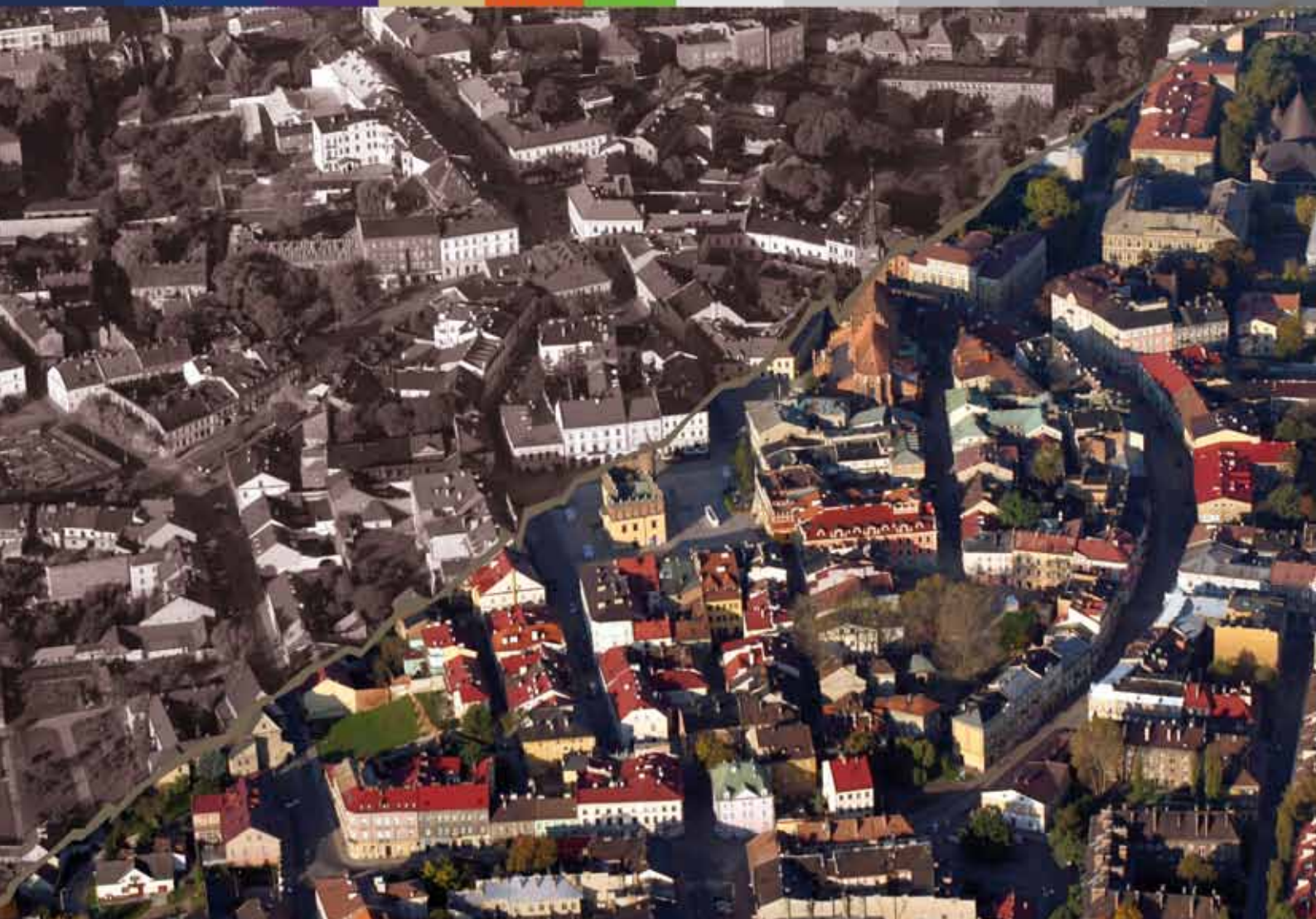

TARNÓW.PL

MIESIĘCZNIK MIEJSKI

LISTOPAD 2010

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY NR 11 (20)

Prezydent i Rada Miejska kończą kadencję

str. 2

Budujemy komfort

str. 6

Nauczyciele nagrodzeni

str. 8-9

Mistrzowski debel w Tarnowie

str. 12

Tarnów, 22 października 2010

Prezydent i Przewodniczący Rady Miejskiej do Mieszkańców

Dobiega końca kadencja prezydenta i Rady Miejskiej. Cztery lata pracy dla naszego miasta i jego Mieszkańców zaowocowały wieloma, ważnymi zmianami. Niektóre z nich można zauważyć spacerując po Tarnowie, inne dotyczą standardów funkcjonowania Urzędu Miasta i jego jednostek. Ostatnie lata przyczyniły się do poprawy jakości życia Tarnowian i zwiększenia znaczenia miasta w regionie. Tarnów jest rozpoznawalny.

Serdeczne podziękowania należą się wszystkim tym, którzy w ostatnich czterech latach współpracowali dla dobra Tarnowa. Podziękowania te należą się przede wszystkim Mieszkańcom, Radnym oraz pracownikom Urzędu Miasta i wszystkich podległych mu placówek. Trzeba docenić postawę radnych, którzy dla dobra Tarnowa

potrafili wzbici się ponad podziały związane z przynależnością do partii i sympatiami politycznymi.

Ostatnie cztery lata bardzo dobrze ukierunkowały drogi rozwoju Tarnowa. Miasto ma swój prestiż, coraz większe znaczenie, poprawia się komfort życia. Realizują się zatem najważniejsze cele, obrane na początku kadencji. I to cieszy szczególnie.

Z pozdrowieniami

Ryszard Ścigała

Prezydent Miasta Tarnowa

Ryszard Żądło

Przewodniczący Rady Miejskiej

Rada Miejska kadencji 2006-2010

W Radzie Miejskiej ostatniej kadencji pracowało 25 radnych:

Bartłomiej Babuška
 Krzysztof Bazuła
 Barbara Brożek-Czekańska
 Zofia Buryło, Wiceprzewodnicząca
 Anna Czech
 Józef Gancarz
 Tadeusz Gancarz
 Jerzy Hebda
 Barbara Hycnar
 Krzysztof Janas
 Grzegorz Kądziaławski
 Stanisław Klimek, Wiceprzewodniczący
 Barbara Koprowska
 Roman Korczak
 Jakub Kwaśny
 Jacek Łabno
 Stanisław Madeja
 Tadeusz Mazur
 Krzysztof Nowak
 Adam Sajdak
 Andrzej Sasak
 Grzegorz Światłowski
 Robert Wardzała
 Antoni Zięba
 Ryszard Żądło, Przewodniczący

Podczas czterech lat pracy na rzecz Tarnowa członkowie Rady Miejskiej angażowali się w prace następujących komisji:

Ekonomicznej - Bartłomiej Babuška (przewodniczący), Krzysztof Bazuła, Zofia Buryło, Józef Gancarz, Jerzy Hebda, Jacek Łabno, Krzysztof Nowak, Andrzej Sasak.

Rewizyjnej - Barbara Koprowska (przewodnicząca), Jerzy Hebda, Krzysztof Janas, Grzegorz Kądziaławski, Tadeusz Mazur, Krzysztof Nowak.

Oświaty - Zofia Buryło (przewodnicząca), Józef Gancarz, Krzysztof Janas, Barbara Koprowska, Jakub Kwaśny, Krzysztof Nowak, Adam Sajdak, Grzegorz Światłowski.

Kultury i Ochrony Zabytków - Barbara Brożek-Czekańska (przewodnicząca), Zofia Buryło, Jerzy Hebda, Barbara Hycnar, Grzegorz Kądziaławski, Stanisław Klimek, Jakub Kwaśny, Grzegorz Światłowski, Antoni Zięba.

Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych - Andrzej Sasak (przewodniczący), Barbara Brożek-Czekańska, Jerzy Hebda, Grzegorz Kądziaławski, Jakub Kwaśny, Jacek Łabno, Stanisław Madeja, Robert Wardzała, Antoni Zięba.

Rodziny i Spraw Społecznych - Anna Czech (przewodnicząca), Barbara Brożek-Czekańska, Stanisław Klimek, Roman Korczak, Adam Sajdak, Antoni Zięba.

Zdrowia - Barbara Hycnar (przewodnicząca), Anna Czech, Tadeusz Gancarz, Roman Korczak, Stanisław Madeja, Tade-

usz Mazur, Grzegorz Światłowski, Robert Wardzała.

Porządku Publicznego - Krzysztof Bazuła (przewodniczący), Bartłomiej Babuška, Stanisław Madeja, Tadeusz Mazur, Adam Sajdak.

Sportu, Rekreacji i Turystyki - Krzysztof Janas (przewodniczący), Zofia Buryło, Tadeusz Gancarz, Barbara Hycnar, Stanisław Klimek, Roman Korczak, Tadeusz Mazur, Robert Wardzała.

Doraźna Komisja ds. Opracowania Zmian w Statucie Gminy Miasta Tarnowa - Ryszard Żądło (przewodniczący), Jerzy Hebda, Grzegorz Kądziaławski, Jakub Kwaśny, Jacek Łabno, Tadeusz Mazur, Andrzej Sasak.

Doraźna Komisja ds. Nazewnictwa Ulic i Placów Publicznych - Ryszard Żądło (przewodniczący), Barbara Brożek-Czekańska, Jerzy Hebda, Grzegorz Kądziaławski, Jakub Kwaśny, Grzegorz Światłowski, Antoni Zięba.

Kadencja konsultacji i współpracy

Tarnowianie mają wpływ na działanie samorządu. Inicjatywy podejmowane przez prezydenta Tarnowa są omawiane w trybie tzw. konsultacji społecznych, a także z zewnętrznymi specjalistami i praktykami skupionymi w ciałach doradczych. Dzięki temu miasto może w jeszcze większym stopniu odpowiadać na potrzeby jego mieszkańców w wielu dziedzinach życia.

Ciała doradcze prezydenta i ich przewodniczący:

- Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości
- Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa - **Maria Kanior, Antoni Sypek**
- Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa - **Piotr Skrzyniarz**
- Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych - **Lucyna Cichoń**
- Miejska Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna, **Marek Maślanka**
- Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa - **Ryszard Ściagała**

Nowym ciałem doradczym prezydenta Tarnowa jest Zespół ds. Ścieżek Rowerowych. Skupia on specjalistów z Tarnowskiego Zarządu Dróg Miejskich, ekspertów ruchu drogowego oraz kolarzy. Pierwsze spotkanie zespołu zaplanowano na 3 listopada.

Nagroda dla TCI

Po raz drugi Tarnowskie Centrum Informacji uznane zostało za najlepszą informację turystyczną w Polsce. Czy otrzyma także nagrodę w konkursie Czysty Biznes 2010, okaże się 5 listopada.

Ogłoszenie wyników konkursu oraz wręczenie dyplomów odbyło się w Poznaniu, podczas gali zorganizowanej w ramach targów turystycznych Tour Salon 2010.

TCI zostało uznane najlepszą informacją turystyczną w Polsce już po raz drugi. Pierwszy raz tytuł przyznano Tarnowskiemu Centrum Informacji w roku 2008.

TCI znalazło się także w gronie nominowanych do nagrody w konkursie Czysty Biznes 2010, którego ostateczne wyniki zostaną ogłoszone podczas uroczystej gali XII Dorocznego Spotkania Klubów Czystego Biznesu, w Nosalowym Dworze w Zakopanem.

Ważny jest potencjał

Możliwości mieszkańców miasta przekładają się na jego potencjał. Ten z kolei jest podstawowym czynnikiem przekonującym firmy do inwestowania. Tarnów może się w tej dziedzinie pochwycić sporymi osiągnięciami.

Tarnów przyciąga inwestorów i stymuluje powstawanie oraz rozwój przedsiębiorstw. W ostatnich latach władze miasta utworzyły działający w Urzędzie Miasta Tarnowa Wydział Strategii, którego zadaniem jest stymulowanie rozwoju. Powstały także Biuro Obsługi Przedsiębiorców oraz Punkt Obsługi Przedsiębiorców. Dzięki nim czas rejestracji firmy skrócił się do pół godziny. Jednocześnie zrezygnowano z opłat od osób rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej.

Tarnów gospodarzem wydarzeń o randze ogólnopolskiej:

- Forum Inwestycyjne
- Forum Gospodarcze Małych i Średnich Przedsiębiorstw
- Ogólnopolskie Forum Młodych Samorządowców
- Państwo w mikro - i makroskali 2010. Złoty trójkąt: gospodarka – nauka – samorząd
- Konferencja „Turystyka kluczem do rozwoju”

By zwiększyć wpływ firm na podejmowane przez władze miasta decyzje stworzono Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości. Wprowadzono też zwolnienia z podatku od nieruchomości dla firm dokonujących nowych inwestycji oraz tworzących nowe miejsca pracy. Przygotowano zmiany

Ważne nagrody dla miasta:

- certyfikaty „Obiekt przyjazny rowerom” oraz „Czysta turystyka” dla TCI
- Polskie Godło Promocyjne „Teraz Polska”
- dyplom „Wzorcowy Urząd w Małopolsce”
- tytuł „Najlepsza Strona Internetowa w Małopolsce” dla portalu miejskiego www.tarnow.pl
- Flaga Honorowa Rady Europy
- dyplom „Samorząd Przyjazny Biznesowi 2009”
- „Modernizacja Roku 2009” za rondo u zbiegu ulic Mickiewicza i Starodąbrowskiej
- „Inwestor obiektów sportowych i rekreacyjnych” za budowę Ponadregionalnego Centrum Sportowo-Rekreacyjnego
- finał konkursu „Innowator Roku” rozstrzyganego przez Centrum Adama Smitha

w planie przestrzennego zagospodarowania umożliwiające lokalizację nowych inwestycji. Opracowano Strefy Aktywności Gospodarczej – 30 ha dostępne dla inwestorów chcących budować nowe zakłady pracy. Wsparcie ze środków zewnętrznych da możliwość wybudowania w Tarnowie za kwotę ponad 27 mln zł nowych obiektów, które otworzą i skomunikują tereny pod inwestycje z otoczeniem.

Tarnów jest obecnie na pierwszym miejscu wśród miast na prawach powiatu i powiatów małopolski pod względem liczby dynamicznie rozwijających się firm na 10 tysięcy mieszkańców.

Drogi gwarantem rozwoju

Od początku kadencji samorządowej 2006-2010 jednym z głównych kierunków rozwoju miasta były inwestycje drogowe. W ostatnich latach największą z nich jest budowa połączenia autostrady A4 z drogą wojewódzką nr 977. W tym roku w ramach tej inwestycji za kwotę 20 mln zł. przebudowano skrzyżowanie ulic Konarskiego – Gumniska – Dąbrowskiego. Obecnie trwają prace, które w przyszłości zaowocują powstaniem połączenia Tarnowa z autostradowym węzłem „Krzyż” oraz ronda u zbiegu al. Jana Pawła II i ul. Błonie.

Nad pierwszym w Tarnowie przejściem podziemnym przy ul. Mickiewicza odbywa się już ruch samochodowy. Niemalże gotowe jest także samo przejście. Po spełnieniu procedur dopuszczenia do użytkowania zostanie ono oddane pieszym. Komfort

Przebudowane skrzyżowanie ulic Konarskiego–Gumniska–Dąbrowskiego

przebudowę ważnych skrzyżowań i budowę nowych dróg. Do użytku oddano rondo na skrzyżowaniu ulic Lwowska - Okrężna –Marusarz, które zwiększyło płynność

tacje do realizacji zadań zaplanowanych na lata następne.

Tarnów przeżywa boom inwestycyjny – nasilenie prac, nie tylko w zakresie

Rondo przy ulicy Lwowskiej

jego użytkowania zapewnią będą windy, a bezpieczeństwo zamontowany wewnątrz system kamer.

Przejazd przez Tarnów będzie szybszy również dzięki pracom u zbiegu ulic Szkotnik i Szujskiego. W tym roku rozebrano tam kamienice, które uniemożliwiały rozbudowę ulic i utrudniały ruch pieszych. W przyszłości powstanie w tym miejscu dwupasmowe rondo o średnicy 49 metrów. Będzie to rozwiązanie zapewniające bezpieczeństwo i płynność ruchu.

Ponadto, w ostatnich latach, ruch na tarnowskich ulicach udrożniono poprzez

ruchu w miejscu, gdzie z obwodnicy samochody wjeżdżają do miasta. Inwestycja ta kosztowała prawie 2 mln zł, z czego ponad 1,5 mln stanowiło dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Wybudowano połączenie ul. Starodąbrowskiej z ul. Gumniską i przebudowano skrzyżowanie Starodąbrowska-Kołątąja. Inwestycję tę, wartą blisko 25 mln zł, w kwocie ponad 15 mln zł zrealizowano ze środków zewnętrznych. Zmieniono układ skrzyżowania ulic Lwowskiej i Starodąbrowskiej, zbudowano rondo u zbiegu ulic Mickiewicza i Starodąbrowskiej, zmodyfikowano układ ulic H. Marusarz i M. Dąbrowskiej. W celu upłynnienia ruchu na skrzyżowaniu ulic Starodąbrowskiej i Słonecznej zastosowano zmianę organizacji ruchu, wprowadzając ruch okrężny.

Przygotowane są projekty i dokumen-

Od początku 2007 roku w Tarnowie powstało ponad 1420 miejsc parkingowych. W tarnowskiej strefie płatnego parkowania jest około 2 tysięcy takich miejsc. W tym roku zrealizowano budowę parkingów przy ul. Romanowicza (obok Parku Strzeleckiego) oraz przy os. XXV-lecia 6. Budowa parkingów trwa przy ul. Skowronków i przy al. Tarnowskich. W tym roku parkingi zostaną jeszcze zbudowane przy ul. Mostowej i Żurawiej.

W zaplanowanych na lata 2007-2015 działaniach w strefie płatnego parkowania powstać ma 600 nowych miejsc parkingowych, a poza nią ponad 2400 miejsc parkingowych. Koszt tej inwestycji został określony w programie na 14 mln złotych.

infrastruktury drogowej. **Suma wszystkich inwestycji finansowanych przez miasto oraz podmioty zewnętrzne to w ostatnich latach w Tarnowie 2,5 mld złotych.**

Budowa przejścia podziemnego pod ulicą Mickiewicza

Pogotowie już w bursie

Jedna z ważniejszych inwestycji opiekuńczo-wychowawczych ostatnich lat w Tarnowie – połączenie Bursy Międzyszkolnej z Pogotowiem Opiekuńczym – została sfinalizowana. Przy ul. Szarych Szeregów powstał funkcjonalny kompleks dla młodzieży.

siedzibą Pogotowia Opiekuńczego. Dzięki odpowiedniemu wyposażeniu osoby korzystające z obiektu mają zapewnione odpowiedni komfort i bezpieczeństwo.

Połączenie Bursy Międzyszkolnej z Pogotowiem Opiekuńczym jest też swego rodzaju terapią dla dzieci i mło-

Wymiana instalacji, okien i podłóg, odmalowanie ścian i wymiana mebli, modernizacja kuchni, odnowienie elewacji oraz budowa nowoczesnych boisk to główne zadania wykonane w ramach przebudowy Bursy Międzyszkolnej przy ul. Szarych Szeregów. Obiekt ten został podzielony na część zamieszkiwaną przez uczącą się młodzież spoza Tarnowa oraz będącą nową

dziez z problemami. Teraz mogą oni liczyć na pomoc uczniów mieszkających w bursie, a dzięki korzystaniu z wspólnej stołówki uczą się zasad zgodnego współistnienia.

Inwestycja ta kosztowała nieco ponad 5 milionów złotych, z czego ponad 2 miliony zostały pozyskane ze środków zewnętrznych.

Wymiana dachu hali na finiszu

Dobiega końca wymiana dachu nad główną częścią Hali Gumniskiej. W tym obiekcie to pierwsza tak duża inwestycja od około czterdziestu lat.

W ramach prac prowadzonych w Hali Gumniskiej nad jej główną częścią wymieniany jest dach wraz z wewnętrzną konstrukcją i oświetleniem. Inwestycja w całości finansowana jest z budżetu miasta. Jej wartość to ponad 800 tysięcy złotych.

Od dwóch lat dzięki inwestycjom prowadzonym staraniem tarnowskiego samorządu, w hali na powrót, mogą odbywać się imprezy masowe. W ostatnich latach w obiekcie wykonano szereg mniejszych remontów: konserwację dachu, remont parkietu (cyklinowanie i malowanie), wymiana koszy do koszykówki, wzmocnienie boazerii, malowanie ścian wewnętrznych, konserwacja krzesełek na widowni, remont i uzupełnienie oświetlenia awaryjnego, budowa dodatkowych wyjść awaryjnych, zmiana instalacji odgromowej, remont rynien i spustów, remonty w korytarzach, szatniach i łazienkach – tam zamontowano płytki i wymieniono armaturę.

Tarnowscy studenci zainaugurowali rok akademicki

Uczelnie wyższe w Tarnowie:

- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
- Wyższe Seminarium Duchowne
- Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna
- Wyższa Szkoła Biznesu
- Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie. Zamiejscowy ośrodek dydaktyczny
- Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Punkt Informacyjno-Rekrutacyjny w Tarnowie

Inauguracja roku akademickiego 2010/2011 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie

Absolwenci szkół średnich wybierają Tarnów - miasto otwarte na młodych. W uczelniach działających w Tarnowie w tym roku akademickim uczy się około dziesięciu tysięcy studentów.

Budujemy komfort

Na jakość życia składa się wiele elementów. Podstawowe z nich to dostęp do infrastruktury czasu wolnego, jakość usług komunikacyjnych, łatwość uzyskiwania usług publicznych i wygląd miasta.

Mieszkańcy mają już do dyspozycji tarnowski Park Wodny. Obiekt powstał wskutek przebudowy miejskiej pływalni przy ul. Piłsudskiego. Teraz oferuje także rozbudowany system basenów, centrum SPA z saunami: fińską, parową i aromatyczną, salę do gry w kręgle, a także restaurację.

Z obiektu jednocześnie może korzystać 278 osób, koszt realizacji tej inwestycji to 11,2 mln zł, z czego 3,9 mln zł pochodziło ze środków Unii Europejskiej.

Atrakcje Parku Wodnego:

- pływalnia sportowa o wymiarach 25 x 12,5m
- basen rekreacyjny o wymiarach 12,5 x 10m
- basen rekreacyjny o powierzchni 313 m² z atrakcjami: gejerami, sztuczną rzeką, bąbelkową zatoką, masażem bocznym, masażem karku, zjeżdżalnią rurową oraz zjeżdżalnią rodzinną
- przepustowość obiektu jest 2,5 razy większa niż do tej pory

W przyszłości teren wokół Parku Wodnego stanie się prawdziwym centrum tarnowskiej rekreacji i rozrywki. W ramach Ponadregionalnego Centrum Sportowo-Rekreacyjnego zaplanowano budowę przestronnego amfiteatru oraz hali sportowo-widowiskowej, która w zakresie organizowania dużych imprez sportowych spełniać będzie wymogi polskich związków gier zespołowych, a także wymagania organizatorów dużych widowisk muzycznych.

Do aktywności fizycznej, dobrego spędzenia czasu wolnego i rozwijania talentów skutecznie udaje się zachęcić młodych tarnowian. Realizowane są miejskie programy zajęć ogólnodostępnych z wykorzystaniem bazy sportowej i potencjału tarnowskich klubów sportowych. W klubach tych dofinansowaniem ze środków miasta objęto m.in. „szkolenie talentów”, obozy sportowe, udział w zawodach. Realizowany jest masowy program nauki pływania dla uczniów tarnowskich szkół, systemowo wspierany jest sport kwalifikowany, prowadzone są akcje „Basen za złotówkę” i „Lodowisko za złotówkę”. Zrealizowano także system stypendiów sportowych. Na działalność sportową w ciągu ostatnich 4 lat zwiększono dotację z 400 tys. zł do 1,4 mln zł.

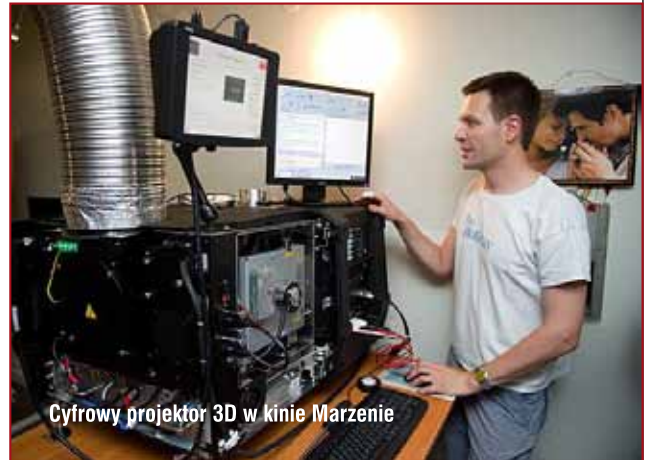
Tarnowska baza sportowa powiększa się, staje się bardziej funkcjonalna. Miasto przejęło część obiektów należących kiedyś do Klubu Sportowego „Unia Tarnów” i modernizując oraz remontując je (tak jak w przypadku basenów) będzie udostępniać mieszkańcom.

Dobiegają końca prace na jednej z największych miejskich inwestycji kulturalnych ostatnich lat pod hasłem – przebudowa i modernizacja tarnowskiego teatru. Przedsięwzięcie o wartości 13,4 mln zł stworzy zupełnie nowe możliwości dla tarnowskiej sceny. W Teatrze im. L. Solskiego docelowo funkcjonować będą dwie nowoczesnie wyposażone sceny. Ponadto, dzięki rozbudowaniu foyer powstaną przestrzeń dla happeningów i sztuki awangardowej.

Ważnym elementem jakości życia jest łatwy dostęp do informacji i usług publicznych. Uruchomiono szybki system komunikowania się z wykorzystaniem SMS-ów. Korzystający z niego mieszkańcy powiadamiani są o wydarzeniach sportowych, kulturalnych, cenach paliw, anomaliiach pogodowych i sytuacjach kryzysowych.

Realizowany będzie system elektronicznej karty mieszkańca, który to projekt z początkiem września otrzymał dofinansowanie z MRPO. E-karta mieszkańca umożliwi dokonywanie bezgotówkowych płatności za niektóre miejskie usługi, a w przyszłości będzie mógł zastąpić karty biblioteczne i kartoteki lekarskie. Koszt wdrożenia tego projektu to około 3,8 mln złotych, z czego 2,5 mln pochodzi ze środków unijnych.

W Urzędzie Miasta funkcjonuje Baza Inwestycji. Dzięki niej można prześledzić aktywność inwestycyjną samorządu Tarnowa w okresie ostatnich 4 lat. Baza jest dostępna z miejskiej strony internetowej www.tarnow.pl. Użytkownicy mogą uży-

Cyfrowy projektor 3D w kinie Marzenie

skazać informacje na temat wybranego przedsięwzięcia, zobaczyć jego lokalizację na mapie Tarnowa, a w części przypadków także fotografie. Narzędzie to pozwala na filtrowanie listy inwestycji według kilku kryteriów, generowanie przedstawiającej całe miasto mapy inwestycji, a także prezentowanie ofert inwestorom, którzy w Tarnowie chcieliby ulokować swój kapitał. Umieszczone tam dane na temat

Park Wodny w Tarnowie

W Tarnowie zwiększa się dostęp mieszkańców do nowoczesnej rozrywki i kultury także tej wysokiej. Za 500 tysięcy złotych (z czego 300 tysięcy pochodziło z budżetu miasta) dla kina Marzenie zakupiono cyfrowy projektor 3D i odpowiednie okulary. Dzięki temu wyposażeniu w Tarnowie prawie 40 tys. osób obejrzało już trójwymiarowe filmy. Nowy projektor poprawił też jakość tradycyjnych filmów wyświetlanych za pomocą nowego projektora analogowego.

Odnowa miejskich przestrzeni:

- Grób Nieznanego Żołnierza
- półbaszta przy ulicy Wałowej
- fragmenty murów miejskich
- kapliczka św. Walentego
- alejki w Parku Piaskówka oraz alejki i oświetlenie w Parku Kwiatkowskiego
- cmentarze wojenne
- odnowienie elewacji tarnowskich szkół, m.in. SP Nr 1, Gimnazjum Nr 2, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych
- domy wielorodzinne i kamienice m.in. przy ul. Brodzińskiego Wałowej, Waryńskiego

Odnawione skwery i place:

- Zaułek Władysława Łokietka
- Plac ks. Popiełuszki
- Plac Kościuszki
- Skwer A. Małkowskiego
- Skwer Lwowska-Szeroka
- Skwer A. Kubińskiego

Iluminacja budynków i obiektów:

- pomnik Gen. J. Bema
- pomnik 5 Pułku Strzelców Konnych,
- Zaułek Władysława Łokietka
- Wałowa 5
- ZSOiT im. J. Szczepanika
- Tarnowskie Wodociągi
- Lwowska 12
- Św. Anny
- Sąd Okręgowy w Tarnowie
- Basztowa
- kapliczka św. Nepomucena
- zegar słoneczny przy Bramie Pilznerskiej
- Rynek 22
- Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika
- Tarnowskie Centrum Kultury
- Lwowska 2
- Plac gen. J. Bema

realizowanych w mieście projektów są na bieżąco aktualizowane.

Jakość życia to również komunikacja miejska. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji, główny przewoźnik na terenie Tarnowa, niebawem zakupi osiem nowych autobusów. Będą to wysokiej klasy pojazdy, które zapewnią pasażerom komfort podróży, a kierowcom wygodę pracy.

Dzięki dofinansowaniu ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego tarnowskie MPK zakupiło już dwa nowoczesne autobusy, a niebawem wzbogaci się o osiem kolejnych. Tabor miejskiego przewoźnika uzupełnią 12-metrowe, niskopodłogowe pojazdy przystosowane

do potrzeb osób niepełnosprawnych. Po podjechaniu na przystanek będą się one obniżać, a osoby na wózkach wsiadając będą mogły skorzystać z rampy. Nowe autobusy będą klimatyzowane zarówno w kabinie kierowcy jak i w przedziale pasażerskim, a dzięki wyposażeniu w system kontroli trakcji, ABS oraz czujniki przeciwpożarowe, będą również bezpieczniejsze. Ciekawostką dotyczącą nowych autobusów dla tarnowskiego MPK może być zastosowanie monitoringu oraz systemu liczenia pasażerów. Dzięki niemu będzie można z łatwością oszacować liczbę osób wsiadających i wysiadających na danym przystanku, a co za tym idzie, lepiej dostosować kursy autobusów do potrzeb tarnowian. Zastosowanie systemu monitoringu jednoznacznie przełoży się na poprawę bezpieczeństwa w miejskich autobusach.

Na zmianach w MPK zyska również przyroda. Spalające olej napędowy silniki nowych autobusów będą spełniać najbardziej restrykcyjną z obecnie stosowanych norm czystości EURO 5.

Ważnym elementem poziomu życia jest wygląd miejskich przestrzeni. Oprócz przewidzianych na wiele lat programów termomodernizacji oraz rewitalizacji budynków i obiektów, konsekwentnie realizowany jest program zmian w wyglądzie skwerów i terenów zielonych.

Jednym z elementów jakości życia jest bezpieczeństwo. Miasto prowadzi wiele różnorodnych działań, aby zapewnić je tarnowianom i przebywającym w naszym mieście gościom. Obiektywne wskaźniki wskazują, że Tarnów jest miastem bezpiecznym.

Miasto stale współpracuje z Policją, Strażą Miejską i Strażą Pożarną. Dofinansowywane są remonty budynków tych służb, zakup pojazdów, umundurowania

Modernizacja Teatru im. L. Solmskiego – wizualizacja

Na wzrost bezpieczeństwa wpływają także działania prewencyjne i promujące prawidłowe zachowania. Jedną z nich jest prowadzona przez miasto, cykliczna akcja „Kaski i odbłaski”, podczas której tarnowskie dzieci otrzymują kaski rowerowe oraz elementy odbłaskowe poprawiające widoczność pieszych i rowerzystów na nieoświetlonych drogach.

i sprzętu, m.in. narkotestów i elektroniki. Miejskie środki przekazywane są również na organizację dodatkowych patroli policyjnych i zakup paliwa.

Rozbudowywana jest również sieć miejskiego monitoringu. Do trzydziestu trzech kamer podłączonych do centrali w Straży Miejskiej oraz pięciu kamer cyfrowych, wkrótce dołączy pięć rejestratorów i jedenaście kamer, które zostaną przekazane do rad osiedli i spółdzielni mieszkaniowych. **To jedna z najlepiej rozwiniętych sieci monitoringu w Polsce.**

O bezpieczeństwo mieszkańców Tarnowa dba również Straż Miejska. Dzięki zmianie priorytetów jej funkcjonowania obecnie zajmuje się ona głównie świadczeniem pomocy mieszkańcom miasta, a nie nakładaniem mandatów. O jej skuteczności mogliśmy przekonać się w czasie tegorocznego zagrożenia powodziowego, gdy Straż Miejska aktywnie włączała się w działania zabezpieczające przed wielką wodą.

Powodziowe doświadczenia tego roku przyczyniły się również do udoskonalenia istniejących planów i schematów działania w momencie zagrożenia. Opracowano nowy program ochrony przeciwpowodziowej, którego elementem jest rozszerzony monitoring stanu Białej i Wątku.

W celu likwidacji nadzwyczajnych zagrożeń miasto współpracuje również z tarnowską Jednostką Ratownictwa Chemicznego.

Jedna z odsłon akcji „Kaski i odbłaski”

Nagrody dla nauczycieli i dyrektorów szkół z okazji Dnia Edukacji Narodowej

Przedszkola Publiczne:

1. Halina Barańska - Nr 18
2. Renata Bieś - Nr 9
3. Urszula Cieżadło – dyrektor
4. Barbara Chochołowicz - dyrektor PP Nr 13
5. Małgorzata Czechowska - Nr 8
6. Krystyna Falkowska-Pańska - Nr 17
7. Wiesława Jezierska Nr 34
8. Zofia Kołodziej - Nr 3
9. Elżbieta Koszyła -Nr 32
10. Barbara Lech - Nr 15
11. Beata Marta-Cich – Nr 5
12. Ewa Olczykowska - dyrektor PP Nr 18
13. Ewa Pyteraf – Nr 35 Charchut
14. Ewa Rubacha - dyrektor PP Nr 27
15. Anna Słowik - Nr 14
16. Ewa Soját - Nr 33
17. Jolanta Stolarz - Nr 22
18. Anna Turaj - Nr 5
19. Małgorzata Wrona - Nr 19

Szkoły Podstawowe:

20. Grażyna Barwacz - dyrektor SP Nr 14
21. Stanisława Bobrowska – Nr 9
22. Marta Bodziany – Nr 3
23. Paweł Bojda - Nr 18
24. Małgorzata Charchut - Nr 9
25. Danuta Iwaniec - Nr 2
26. Maria Kamińska – Nr 3
27. Łucja Kątny
28. Renata Kolbusz - Nr 14
29. Leszek Marek - dyrektor SP Nr 3
30. Iwona Oleksy – Nr 8
31. Agata Polek - SP 17
32. Joanna Pulnik - Nr 5
33. Ewa Świądro – Mielak - dyrektor SP Nr 18
34. Jolanta Woźniak - Partyka - Nr 11
35. Adrianna Wicher – Nr 1 (ZSO Nr 5)

Gimnazja:

36. Grażyna Matuszewska - Nr 11
37. Renata Prędoła - Nr 4
38. Krystyna Przybyło - Nr 4
39. Marek Pulnik - Nr 6
40. Iwona Rojek - Nr 7
41. Marta Sak - Nr 2
42. Bożena Siedlik – Kuca - Nr 11
43. Mariusz Zając - dyrektor Gm Nr 2
44. Elżbieta Zakrzewska - Nr 2
45. Jolanta Żeleźnik - Nr 6

Licea, zespoły szkół i placówki:

46. Kinga Baćik - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5
47. Lidia Bałut - Zespół Szkół Techniczno – Zawodowych
48. Halina Bysiek - Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1
49. Anna Fronc - Zespół Szkół Technicznych
50. Ewa Gawron – ZSO Nr 2
51. Maria Gdowska - Zespół Szkół Sportowych
52. Agnieszka Jarzwiec - Zespół Szkół Ekonomiczno – Gastronomicznych
53. Grzegorz Komendacki - Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych
54. Andrzej Komorowski - Zespół Szkół Muzycznych
55. Maria Kopek - Bursa Międzyszkolna
56. Agnieszka Kowalska – Raszka - Zespół Szkół Sportowych

Edukacja – najlepsza

Tarnów to drugi po Krakowie ośrodek edukacyjny w Małopolsce. Codziennie naukę pobiera tu prawie 40 tysięcy osób. Do miejskich przedszkoli uczęszcza 3,3 tysiąca dzieci (16% z okolicznych gmin), do szkół podstawowych 5,9 tysiąca, do gimnazjów 3,3 tysiąca, a do szkół ponadgimnazjalnych 11,5 tysiąca uczniów (aż 65% pochodzi spoza Tarnowa). Do naszego miasta przyciąga ich bogata oferta edukacyjna (w tym m.in. matura międzynarodowa, nowe specjalności w technikach, klasy mundurowe, klasy sportowe) i wysoki poziom tarnowskich szkół.

Uczniowie tarnowskich szkół w egzaminach zewnętrznych, które są najlepszym miernikiem poziomu nauczania, na wszystkich poziomach edukacji uzyskują oceny wyższe od średniej wojewódzkiej i krajowej. To wynik pracy uczniów i wykwalifikowanej kadry. Aż 78% spośród pracujących w Tarnowie pedagogów posiada najwyższe stopnie awansu zawodowego: nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego. Głównie z myślą o tych, którzy nie mają dużego doświadczenia w tym zawodzie, miasto – we współpracy z Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie - przygotowało program „E-ducatio”. W jego ramach powołano 17 liderów poszczególnych przedmiotów, którzy świadczą nauczycielom pomoc metodyczną i merytoryczną

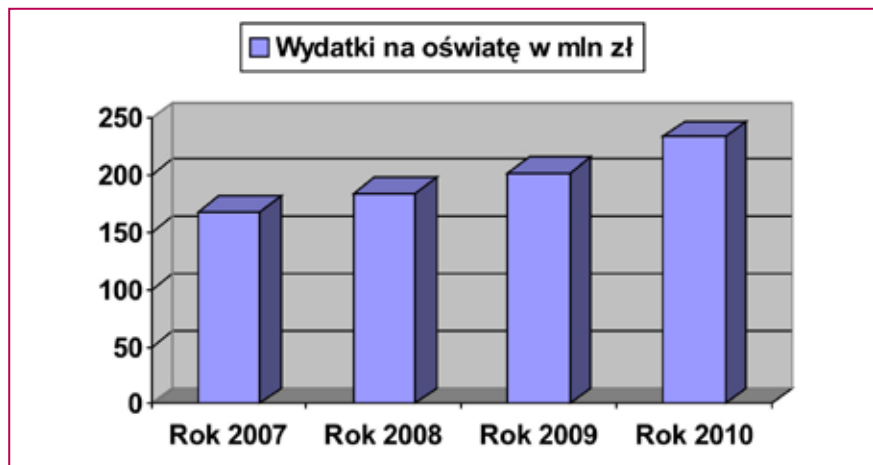
W tej kadencji samorządu w sposób systematyczny wzrastały wynagrodzenia nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi. Prezydent Miasta wyróżnił nagrodami DEN ponad 400 nauczycieli. Podwojeniu uległy kwoty przeznaczane na dodatki nauczycielskie leżące po stronie samorządu. Na regulacje płacowe i podwyżki

Najważniejsze inwestycje w oświacie w latach 2007-2010:

- przebudowa i wyposażenie Zespołu Szkół Plastycznych – ok. 16 mln zł
- modernizacja Tarnowskiego Centrum Kształcenia Praktycznego - ok. 6 mln zł
- remont hali sportowej przy ZSLiZ 1 – ok. 1,5 mln zł
- remont sali teatralnej w Pałacu Młodzieży – ok. 1,3 mln zł
- budowa boiska wielofunkcyjnego – ok. 0,5 mln
- termomodernizacja placówek oświatowych: w ramach MRPO – 11 przedszkoli, ponad 10,3 mln zł (udział własny ponad 5,3 mln zł.), trwa ocena merytoryczna NFOŚiGW – 23 szkoły, ponad 38 mln. zł (w tym dotacja ok. 9 mln, pożyczka preferencyjna 18 mln. zł); do 2010 zrealizowana - docieplenie ścian SP 9, ZST, ZSM-E, wymiana stolarki okiennej I LO, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej SP2, V LO, VII LO, ZSO 1, ZST
- budowa boisk wielofunkcyjnych przy SP 14 i SP 15 – ok. 1 mln zł
- budowa Orlików: przy SP Nr 5 (ok. 1 mln zł) i ZSO Nr 1 (1,5 mln zł) oraz Orlik na osiedlu Zielonym (ok. 1 mln zł)

w administracji i obsłudze za ten okres przeznaczono dodatkowo blisko siedem milionów złotych.

W ciągu ostatnich czterech lat zmodernizowano i wyremontowano bazę oświatową na łączną kwotę ponad 64 mln złotych. Spektakularnemu podwyższeniu

inwestycja

uległy wydatki na inwestycje w szkołach: z niespełna 8,5 mln złotych w 2007 roku do blisko 27 mln zł w roku 2010. Za pieniądze te poprawiana jest jakość bazy lokalowej szkół i ich otoczenia np. boisk przyszkolnych. Szkoły są wyposażane w nowoczesny sprzęt m.in. multitable, powstały super nowoczesne pracownie np. artystyczne, do nauki zawodu, informatyczne. Uruchomiono portal edukacyjny edunet.pl, wprowadzono e-wywiadówkę, rozszerzany jest elektroniczny nabór i zapisy do szkół oraz przedszkoli.

Nowe możliwości otrzymało szkolnictwo zawodowe. Powstało nowoczesne centrum kształcenia praktycznego, dobiega końca budowa centrum edukacji artystycznej, rozpoczęto prace nad centrum edukacji budowlanej. Dzięki realizacji inijnych projektów oraz projektu systemowego „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”, w przyszłości tarnowianom nie zabraknie dobrze przygotowanych fachowców. Wartość tego ostatniego programu dla Tarnowa to ponad 7,6 mln zł. Skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na wzbogacenie oferty zajęć w szkołach (na poziomie ponad 6 mln zł) pozwoliła zorganizować dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży. Młodzi ludzie rozwijali tzw. kompetencje kluczowe (językowe, informatyczne, nauki matematyczno-przyrodnicze, przedsiębiorczość) oraz swoje talenty, a szkoły zyskały nowoczesny sprzęt i wyposażenie.

Uczniowie zdolni mają możliwość rozwijania swoich talentów we współpracy

Pracownia Zespołu Szkół Plastycznych

z uczelniami m.in. w ramach wspólnego program Urzędu i PWSZ, łączy dzień w Tarnowie rozpoczyna działalność POWOZ-y tj. co najmniej dziewięć ośrodków pracy z uczniami zdolnymi pochodzącymi nie tylko z Tarnowa.

Potencjał Tarnowa jest budowany na wiedzy. Obecnie w naszym mieście funkcjonuje siedem wyższych uczelni, na których uczy się około 10 tysięcy studentów. Dzięki łatwemu dostępowi do dobrze wykształconej kadry Tarnów staje się coraz bardziej atrakcyjny dla inwestorów.

Od początku swojego istnienia Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, największa w Tarnowie, państwowa uczelnia jest wspierana przez miasto. Obecnie w tarnowskiej PWSZ uczy się około 5 tysięcy studentów. Uczelnia ta powiększa swoją bazę dydaktyczną o budowany z dużym rozmachem gmach dydaktyczno-sportowy.

Budowa nowego gmachu PWSZ w Tarnowie

57. Jacek Kulaga - Zespół Szkół Budowlanych
58. Elżbieta Kuzemko – Rausz – Zespół Szkół Muzycznych
59. Danuta Majzerowicz - dyrektor ZSLiZ Nr 2
60. Bogumiła Michałek - Zespół Szkół Ekonomiczno – Ogrodniczych
61. Iwona Mielec – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
62. Marek Migduła - Zespół Szkół Sportowych
63. Dorota Niedojadło - Zespół Szkół Sportowych
64. Sylwia Nowak - Specjalistyczna Poradnia Profi-laktyczno – Terapeutyczna
65. Małgorzata Łuczynska – Lach - Zespół Szkół Mechaniczno – Elektrycznych
66. Andrzej Ogrodnik - Zespół Szkół Sportowych
67. Włodzimierz Pajor - Zespół Szkół Sportowych
68. Halina Pasternak – ZSO Nr 2
69. Danuta Pomianek – Włodarska - V Liceum Ogólnokształcące
70. Barbara Poręba - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2
71. Urszula Potępa - Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych
72. Małgorzata Porosły - IV LO i Gm Nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1
73. Jolanta Prodanowska - III Liceum Ogólnokształcące
74. Ewa Pustelnik - Zespół Szkół Medycznych
75. Jan Ryba - dyrektor III LO
76. Anna Rzorica – Pawlina - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4
77. Marta Piszczek- Zespół Szkół Mechaniczno – Elektrycznych
78. Lucyna Rędzina - Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Przyjazny Dom” w Tarnowie (dawniej Dom Dziecka Nr 2 w Tarnowie)
79. Dorota Sabik - Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących
80. Alicja Sikora - III Liceum Ogólnokształcące
81. Lidia Skrok – Zespół Szkół Muzycznych
82. Zofia Skórska – Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1
83. Danuta Smoła - Dom Dziecka Nr 1
84. Marek Smoła - dyrektor ZSO Nr 1
85. Jerzy Sokół - dyrektor ZSEO
86. Elwira Sowińska - VII Liceum Ogólnokształcące
87. Paweł Stach - Zespół Szkół Budowlanych
88. Paweł Stanek- Zespół Szkół Ekonomiczno – Gastronomicznych
89. Halina Stec - Zespół Szkół Ekonomiczno – Gastronomicznych
90. Jolanta Sumara-Hasooni - I Liceum Ogólnokształcące
91. Lucyna Szepielak – Wiatr - Zespół Szkół Sportowych
92. Katarzyna Szczutowska - Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy
93. Urszula Świerczek - I Liceum Ogólnokształcące
94. Maria Trojanowska – ZSO Nr 2
95. Lucyna Urban - Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy
96. Renata Urjasz - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5
97. Jolanta Witaszek - Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2
98. Marcin Zaród – V Liceum Ogólnokształcące

„Wychowawca roku 2010”:

99. Aneta Kopeć – Wilk - nauczyciel Gm Nr 6
100. Dorota Haus - nauczyciel PP Nr 21

Służba zdrowia dla tarnowian

Mamy aspirację, aby Tarnów był coraz silniejszym ośrodkiem usług medycznych. Dlatego przebudowano „stary szpital” wyposażając go w najnowszą aparaturę, wybudowano nowy obiekt rehabilitacyjny z kriokomorą, modernizowane jest MCM, powstaje oddział opiekuńczo-leczniczy. Suma kwot na ten cel to blisko 20 mln zł. I są to wszystkie placówki służby zdrowia należące do miasta. Reszta jest w rękach prywatnych!

Ważny jest lobbying i o taki zabiegam, np. w kwestii utworzenia dyżuru okulistycznego czy stomatologicznego w „nowym” szpitalu. Powołałem doradcę ds. zdrowia. W efekcie stworzony został kompleksowy program dla wszystkich miejskich placówek, zwiększone zostały środki kierowane z NFZ, pozyskiwane są środki unijne, a nawet od darczyńców prywatnych – ostatnio milion złotych z Kanady – mówi prezydent Tarnowa **Ryszard Ścigała**.

Problem kolejek to także problem organizacji przyjęć, sposobu rejestracji, czasu oczekiwania pod gabinetem, a zwłaszcza przy przyjęciu do szpitala, do SOR-u. Jest na to sposób – elektroniczna karta mieszkańca w programie e-zdrowie, gdzie w powiązaniu z siecią informatyczną przychodni i szpitali będzie możliwa rejestracja i wszelka informacja przekazywana drogą elektroniczną.

Szczególny nacisk położony zostanie na opiekę nad ludźmi starszymi. Już na początku 2011 roku przybędzie ponad 30

Remonty i inwestycje w miejskich placówkach służby zdrowia od 2007 roku:

Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika:

- termomodernizacja (2,4 mln zł)
- nowe pracownie diagnostyczne
- remont Oddziału Ginekologii
- remont Oddziału Chorób Wewnętrznych (0,3 mln zł)
- modernizacja Ośrodka Intensywnej Opieki Kardiologicznej
- nowy Oddział Rehabilitacji (ponad 2 mln zł)
- remont i doposażenie Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii (2 mln zł)
- remont Oddziału Dermatologii (200 tys.)
- budowa nowoczesnej Centralnej Sterylizatorni (1,8 mln zł)
- remont Oddziału Chirurgii Ogólnej i Naczyń

Suma zainwestowanych kwot w ostatnich latach: 21,7 mln zł.

Mościckie Centrum Medyczne:

- zakup aparatu USG
- modernizacja oddziału dla przewle-

kle chorych (1,6 mln zł)

- przebudowa kinezyterapii u fizykoterapii
- przebudowa poradni dermatologicznej i pulmonologicznej
- przebudowa pracowni RTG
- zakup wywoływarki do zdjęć RTG
- zakup perymetru komputerowego dla okulistyki
- zakup mammografu
- zakup aparatu do ozonoterapii

Suma zainwestowanych kwot w ostatnich latach: 3,14 mln złotych.

Zespół Przychodni Specjalistycznych w Tarnowie:

- nowy aparat USG dla przychodni przy ul. M. Skłodowskiej-Curie
- utworzenie i wyposażenie pierwszej w Tarnowie pracowni EMG
- RTG stomatologiczny
- zakup systemów holterowskich
- komputeryzacja przychodni – 120 stanowisk
- termomodernizacja
- budowa nowego gmachu przy ul. Mostowej – kriokomora, dzienny oddział rehabilitacyjny

Suma zainwestowanych kwot w ostatnich latach: 7,6 mln złotych.

miejsz przy ul. Szpitalnej. Kolejne powstaną w najbliższych dwóch latach.

– Śledzę na bieżąco zmiany w ustawodawstwie i już przygotowujemy miasto

do nowych rozwiązań. Tworzona „ustawa o działalności leczniczej” nie tylko sankcjonuje stan prawny, ale także będzie umożliwiać finansowanie ze składek zdrowotnych opiekę i leczenie w domu. Będziemy wspierać poprzez organizację pozarządowe domowe formy opieki i wolontariat, również dla chorych w stanach terminalnych – dodaje szef samorządu.

Chcemy jeszcze mocniej promować i propagować zachowania prozdrowotne i zdrowy styl życia. Takie programy są realizowane. Budujemy bazę sportowo-rekreacyjną, ścieżki rowerowe, park zdrowia.

Niezwykle ważnym jest wspieranie rozwoju onkologii w szpitalu św. Łukasza i utworzenie nowoczesnego Centrum Kardiologii w „starym” szpitalu.

Tarnów słynie z dobrej opieki i skutecznego leczenia. Ale już dziś musimy myśleć o tym, by za kilka lat mieszkańcy Tarnowa nie utonęli w kolejkach do wszczepienia rozrusznika czy założenia stentu.

Oddział anestezjologii i intensywnej terapii w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika

Tarnowska Talia dla „Klimakterium...”

Decyzją widzów nagrodę główną XIV Ogólnopolskiego Festiwalu Komedii „Talia” uzyskało przedstawienie „Klimakterium ... i już”, prezentowane przez Agencję Artystyczną „Klimaty” z Warszawy. Nagrody indywidualne trafiły do Piotra Gąsowskiego i Tadeusza Łomnickiego.

Główna Nagroda – statuetka Tarnowskiej Talii – decyzją widzów przypadła w tym roku spektaklowi „Klimakterium... i już”. Przedstawienie firmowane przez Agencję Artystyczną „Klimaty” z Warszawy wyreżyserował **Cezary Domagała**, autorką tekstu jest **Elżbieta Jodłowska**, muzyki **Janusz Bogucki**, a scenografii **Tatiana Kwiatkowska**. W nagrodzonym spektaklu wystąpiły: **Elżbieta Jodłowska**, **Krystyna Sienkiewicz**, **Elżbieta Jarosik** i **Ludmiła Warzecha**. Nagrody indywidualne, przyznane przez organizatorów trafiły do **Piotra Gąsowskiego** („Bożyszczce kobiet”) który, jak napisano w uzasadnieniu, *z precyzją pokazał, że trudno być bożyszczem kobiet bez matki, mieszkania i marzeń* oraz **Tadeusza Łomnickiego** („Duety”), *za stworzenie*

wrażenia, że słowo duet może na scenie zwiolokrotnić się aż do oktetu aktorskiego. Drugą część nagrody – 15 tysięcy złotych – laureatki tegorocznej „Talii” przekazały

w całości na leczenie **Kaliny Janowskiej**. Zbiórka pieniędzy dla dziewczynki dotkniętej chorobą nowotworową trwała przez cały festiwal.

Kartą za bilet

Wychodząc naprzeciw klientom i uczestnikom imprez kulturalnych, Tarnowskie Centrum Kultury akceptuje już karty płatnicze. Honorowane są karty wydane zarówno w Polsce jak i za granicą.

Tarnowskie Centrum Kultury wprowadziło możliwość płatności kartą płatniczą za bilety na wszystkie imprezy, a także za wszystkie świadczone usługi. Kartą płacić można także za bilety na seanse filmowe w kinie „Marzenie”. Karty płatnicze to coraz bardziej popularny sposób regulowania należności, a liczba punktów akceptujących karty stale rośnie. Do wymogów dostosowało się więc także TCK, które w ten sposób ułatwiło dostęp do swojej oferty kulturalnej. Płacenie kartą jest dużo bardziej bezpieczne od korzystania z gotówki. W TCK honorowane są karty wydane zarówno w Polsce, jak i za granicą każdego typu: magnetyczne, chip'owe, a także zbliżeniowe, które umożliwiają płatność w kwocie do 50 złotych bez autoryzacji.

Tarnowska biblioteka przez Internet

Zakończył się pierwszy etap uruchamiania systemu „Tarnowska Biblioteka Cyfrowa”. Dzięki niemu, poprzez przeglądarkę internetową można uzyskać dostęp do pozycji należących do księgozbioru miejskiej biblioteki.

Tarnowska Miejska Biblioteka Publiczna im. J. Słowackiego dołączyła do Federacji Bibliotek Cyfrowych, udostępniających część

swoich księgozbiorów poprzez Internet. Na razie zeskanowano 53 najcenniejsze, bo najstarsze, pozycje miejskiej biblioteki. Są one dostępne poprzez stronę internetową www.biblioteka.tarnow.pl. W opracowaniu jest obecnie 116 kolejnych książek, które niebawem trafią do „Sieci”. Całkowity koszt projektu wynosi 137 tysięcy zł., w tym środki zewnętrzne to ponad 100 tysięcy zł.

Tor rowerowy gotowy

Zgodnie z deklaracją Prezydenta Tarnowa na os. Legionów powstał tor rowerowy (dirt, pump track).

Elementy toru zostały opracowane i wykonane przez firmę Simply z Poznania, przy pomocy sponsorów: WES-BUD Wiesław Frys z Tarnowa, Zakładu Składowania Odpadów Komunalnych oraz TRANS-ZIEM.

Tor został sprawdzony praktycznie przez wicemistrza Polski w rajdach BMX – DIRT Bartka „Zienta” Zięcinę, najwzrostniejszego i najbardziej obiecującego ridera młodego pokolenia. Pokaz wyglądał imponująco (fotografie na www.tarnow.pl), a ocena wystawiona torowi przez mistrza była bardzo wysoka. Po całkowitym zakończeniu prac wykonawca przedstawi

W skład toru rowerowego wchodzi:

- góra startowa z charakterystycznym podejściem
- pierwsza linia przeszkód zmiennych- 2x „stolik”, 1x przejezdny garb, 1x „hopa whip”
- druga linia przeszkód ziemnych – 2 x „hopa z dziurą”
- trzecia linia przeszkód ziemnych tzw. „pump track”, 2 x „hopa stolik”, 2 x „mała hopa z dziurą” oraz 6 x przejezdne garby
- 4 zakręty profilowane

orzeczenie bezpieczeństwa i poprawności wykonania przeszkód, wydane przez Stowarzyszenie Sportów Ekstremalnych.

Tor rowerowy przeznaczony jest dla jazdy indywidualnej oraz zawodów rowerowych, dla osób początkujących, średnio zaawansowanych i zaawansowanych, z tym że ci pierwsi powinni zaczynać swoje przejazdy na torze od najniższych górek i najprostszych przeszkód. Wszyscy korzystający z toru winni zachować zasady bezpieczeństwa i ostrożności, nie przeceniając swych możliwości.

Mistrzowski debel w Tarnowie

Marcin Matkowski i Mariusz Fyrstenberg, którzy na światowych kortach należą do czołówki w grze podwójnej, byli gośćmi Tarnów Tennis Cup 2010. Wydarzenie, którego głównym punktem była pokazowa gra najlepszego polskiego debela, promowało tenis wśród najmłodszych tarnowian.

Tarnowski dzień z tenisem rozpoczął się spotkaniem deblistów z dziećmi z tarnowskich szkół tenisa oraz rozpoczęciem eliminacji do turnieju finałowego Tarnów Tennis Cup 2010. W turnieju wzięli udział zawodnicy wyłonieni w kwalifikacjach w kategoriach do 25 lat oraz open. Potem kibice tenisa w Tarnowie oglądali grę podwójną, w której wystąpili **Marcin Matkowski** i **Mariusz Fyrstenberg** oraz **Bartłomiej Kałucki** i **Michał Matyfi**.

W turnieju brał również udział prezydent **Ryszard Ścigała**, który w meczu „vipów” zwyciężył, grając w parze z **Jerzym Wolińskim**.

Tarnowski Bieg Leliwitów

W XIX Tarnowskim Biegu Leliwitów wystartowało 450 biegaczy z Polski, Ukrainy, Białorusi i Mołdawii. Rywalizowali oni na trzech dystansach dla zawodowców i amatorów.

W głównym biegu rozgrywanym na dystansie 10 km wystartowało 218 zawodników. Wśród kobiet triumfowała **Volha Mininch** z Białorusi, która ukończyła bieg w czasie 35min 34sek. Najszybszym mężczyzną na tej trasie był **Jakub Burghardt** z Muszyny. Pokonanie 10 kilometrów zajęło mu 31min 04sek.

Na starcie biegu masowego na dystansie 3,33 km stanęło 133 zawodników. Zwycięzcami zostali tu tarnowianka **Anna Klimczak** (14min 09sek) i **Piotr Pocięcha** z Jelnej (10min 56sek).

Podczas XIX Tarnowskiego Biegu Leliwitów na dystansie 1 km rozegrano również bieg dla młodzieży.

XIV OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL KOMEDII „TALIA”

Reklamacja żywności

Wyobraźmy sobie, że kupiliśmy w sklepie mięso, które po rozpakowaniu w domu po prostu śmierdzi albo jogurt, który mimo tego, że ma aktualną datę ważności jest kwaśny, niesmaczny i nie nadaje się do spożycia. Zastanawiamy się co z tym fantem zrobić i wtem spostrzegamy na etykiecie naszego jogurtu adres producenta, do którego postanawiamy zadzwonić aby złożyć reklamację. Niestety pracownik firmy odmawia jej przyjęcia i w ogóle nie chce z nami rozmawiać. Czy słusznie?

Do kogo z reklamacją towaru żywnościowego

W przypadku stwierdzenia niezgodności towaru żywnościowego z umową przepisy prawa przewidują krótsze, niż w przypadku towaru nieżywnościowego, terminy do złożenia stosownego zawiadomienia sprzedawcy. Ze sprzedawcą mamy do czynienia w sklepie albo np. na bazarze, jeżeli osoba prowadząca działalność gospodarczą prowadzi tam stoisko. Tak więc sprzedawcą nie jest producent towaru, chyba, że kupujemy towar bezpośrednio u niego, np. w sklepie firmowym, co w obecnych realiach gospodarczych jest niezwykle rzadko spotykane. Tak więc reklamację z tytułu niezgodności towaru z umową, bez względu na rodzaj towaru, składamy bezpośrednio u sprzedawcy, u którego został on zakupiony. Pamiętajmy przy tym, że złożenie reklamacji ułatwi nam posiadanie dowodu zakupu, w którym będzie zazwyczaj określona nie tylko cena produktu, lecz także data jego zakupu oraz inne dane dotyczące sprzedawcy.

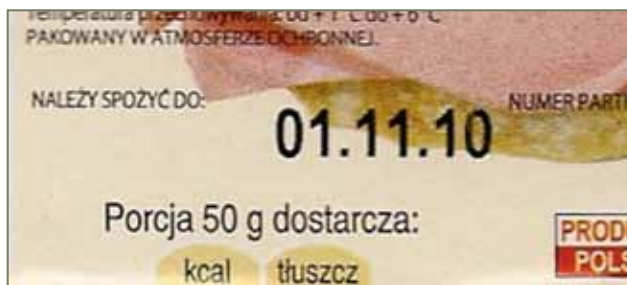
Mając zatem na uwadze obowiązujące przepisy prawa słusznie pracownik producenta odmówił przyjęcia towaru żywnościowego do reklamacji. Należy przy tym pamiętać, że oczywiście towar żywnościowy można reklamować, jednakże terminy przewidziane do składania takiej reklamacji są w tym przypadku krótsze niż dla towarów nieżywnościowych.

Do reklamacji towaru żywnościowego stosujemy przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2002.141.1176 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 stycznia 2003 r. w sprawie terminów zawiadomienia

sprzedawcy o stwierdzeniu niezgodności towaru żywnościowego z umową (Dz. U. z 2003r., Nr 31, poz. 258). W rozporządzeniu tym zostały określone, ze względu na trwałość tych towarów, krótsze terminy zawiadomienia sprzedawcy o stwierdzonej niezgodności towaru żywnościowego z umową.

Termin reklamacji

Składając reklamację towaru żywnościowego, należy zwrócić uwagę na fakt, że kupujący traci uprawnienia z tytułu niezgodności towaru żywnościowego z umową, jeżeli nie zawiadomi o tym sprzedawcy niezwłocznie po stwierdzeniu niezgodności, jednak nie później niż w terminie 3 dni od dnia otwarcia opakowania, w przypadku towaru paczkowanego (oznakowanego terminem przydatności do spożycia lub datą

minimalnej trwałości) oraz w terminie 3 dni od dnia sprzedaży lub otrzymania towaru, w przypadku towaru sprzedawanego luzem, odmierzanego w miejscu zakupu lub dostarczanego do miejsca zamieszkania kupującego. Zawiadomienie o stwierdzeniu niezgodności z umową powinno nastąpić nie później niż przed upływem daty minimalnej trwałości towaru lub terminu jego przydatności do spożycia.

„Należy spożyć do:” - „najlepiej spożyć przed”

Termin przydatności do spożycia, to termin, po upływie którego środek spożywczy traci przydatność do spożycia. Termin ten jest podawany w przypadku środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie, łatwo psujących się. Data na produkcie powinna być poprzedzona określeniem „należy spożyć do:”.

Natomiast data minimalnej trwałości to data, do której prawidłowo przechowywany środek spożywczy zachowuje swoje właściwości. Data powinna być poprzedzona określeniem: „najlepiej spożyć przed”

albo określeniem „najlepiej spożyć przed końcem”.

Niektórzy tzw. „znawcy tematu” sugerują, że towary oznaczone datą minimalnej trwałości mogą po upływie tej daty jeszcze przez pewien czas nadawać się do spożycia. Jednakże bez względu na to z którym przypadkiem mamy do czynienia, odradzam spożywanie takich towarów, gdyż w najlepszym razie nasze przesadne zaufanie może skończyć się bólem brzucha i wzdęciami, ale bywają także znacznie poważniejsze konsekwencje, jak zakażenie bakteryjne przewodu pokarmowego oraz odwodnienie, przez co organizm traci magnez i potas, co w konsekwencji może prowadzić nawet do zaburzeń rytmu serca.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że zarówno środki spożywcze oznakowane datą minimalnej trwałości jak i terminem przydatności do spożycia, mogą znajdować się w obrocie wyłącznie do tej daty lub terminu. Tak więc po ich upływie nie mogą one znajdować się w obrocie handlowym. Oczywiście czasami można zaobserwować, że w niektórych sklepach towary takie jak np. jogurty mają obniżoną cenę, co może być spowodowane tym, że mamy do czynienia z faktyczną promocją, albo (co chyba częściej) z upływem w najbliższym czasie ich terminu przydatności do spożycia.

Ku przestrodze

Warto ku przestrodze i „fantazji” niektórych osób zaznaczyć, że zgodnie art. 136 Kodeksu Wykroczeń, kto z towarów przeznaczonych do sprzedaży umyślnie usuwa utrwalone na nich oznaczenie określające ich m.in. termin przydatności do spożycia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. Natomiast kto przeznacza do sprzedaży towary m.in. z usuniętym trwałym oznaczeniem ich terminu przydatności do spożycia, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny do 1.500 złotych.

Także i Kodeks Karny przewiduje w art. 306 karę dla tego kto usuwa, podrabia lub przerabia m.in. datę przydatności towaru lub urządzenia, w postaci kary pozbawienia wolności do lat 3.

Krzysztof Podgórski
Miejski Rzecznik Konsumentów
w Tarnowie

Finał konkursu „Zielony Tarnów”

Tarnowie odbyło się uroczyste podsumowanie XI konkursu na najpiękniejszy ogród i balkon „Zielony Tarnów”, podczas którego właścicielom i opiekunom wyróżniających się ogrodów, zieleńców i balkonów wręczone zostały nagrody. Każdy z uczestników otrzymał okolicznościowe dyplomy, pamiątkowe sadzonki, cebulki kwiatowe oraz drobne upominki. **Wszystkim osobom oraz instytucjom biorącym udział w konkursie należą się gratulacje i podziękowania za wkład pracy w upiększanie swojego otoczenia, a przez to także naszego miasta.**

Październikową uroczystość uświetniło przedstawienie ekologiczne w wykonaniu dzieci z Przedszkola Publicznego Nr 32 w Tarnowie.

Pomimo, że tegoroczna aura nie ułatwiała pracy w ogrodach, do konkursu zgłosiło się wielu uczestników. Szczególnie cieszy liczny udział debiutantów, oraz wysoki poziom ich dokonań, bo właśnie oni zajmowali pierwsze miejsca w swoich kategoriach.

Przeprowadzenie konkursu i ufundowanie atrakcyjnych nagród było możliwe dzięki sponsorom:

- Miejskiemu Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie,
- Przedsiębiorstwu Produkcyjno – Usługowo – Handlowemu BRUK-TRAW w Tarnowie,
- Firmie EKOTAR Sp. z o.o. w Tarnowie,
- Jednostce Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o. w Tarnowie,

- Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowie,
- Firmie Handlowej DOM i OGRÓD w Tarnowie,
- Zakładowi Kształtowania Terenów Zielonych DOL-EK w Tarnowie,
- Firmie PLANTA Sp. z o.o. w Tarnowie,
- Zakładowi Usługowo-Produkcyjnemu KROKUS w Tarnowie,
- Firmie WES-BUD-PLUS.

EKOŚWIAT 2010

W Kinie Marzenie w Tarnowie odbył się **Przegląd Filmów Ekologicznych EKOŚWIAT**, przygotowany przez **Urząd Miasta Tarnowa oraz Tarnowskie Centrum Kultury**. Przegląd rozszerza proponowane przez magistrat formy edukacji ekologicznej skierowane do mieszkańców naszego miasta, zwłaszcza do dzieci i młodzieży szkolnej, poprzez pokaz filmów niosących przesłanie ekologiczne oraz ekspozycję wystawy przyrodniczej.

W tegorocznym przeglądzie obejrzelśmy następujące filmy:

Astro Boy - niesamowita opowieść o chłopcu – robocie, który w poszukiwaniu swojego przeznaczenia przeżywa masę niebywałych przygód. Wyposażony w silniki odrzutowe w butach i działa laserowe w dłoniach wymyka się pościgowi i stacza niejedną pojedynek ze złymi robotami. Wszystko po to, aby wrócić do rodzimego Metro City i powstrzymać złego prezydenta przed planami opanowania całej Ziemi.

Zatoka delfinów - opowiada prawdziwą, niewiarygodną historię tajnej misji ukazującej prawdę o polowaniach na delfiny. Olbrzymie dochody jakie przynoszą wszelkie przedsięwzięcia z udziałem delfinów sprawiają, że zapotrzebowanie na ich dostawy jest bardzo duże. Główny dostawca tych sympatycznych zwierząt to malownicze, japońskie miasteczko Tajiji. Jego mieszkańcy mają jednak przerażającą tajemnicę, którą chcą za wszelką cenę zachować przed resztą świata. Zatoka, gdzie dokonuje się polowań na delfiny, pilnowana jest przez strażników, czuwających aby proces nie został sfilmowany, czy sfotografowany. Członkowie małej grupy, którym przewodzi słynny treser delfinów, dokonują próby infiltracji i udokumentowania tego, co ma miejsce w trakcie połowu ssaków.

Tarnów. Polski biegun ciepła – obraz będący elementem kampanii ekologicznej „Tarnowska przyroda”.

W tegorocznym Przeglądzie Filmów Ekologicznych uczestniczyło blisko 3 tysiące widzów. Wszyscy mieli okazję obejrzeć towarzyszącą przeglądowi, rozmieszczoną w holu kina, wystawę fotogramów „Chrońmy siedliska wodno-błotne”. Wystawa prezentowała kolorowe fotogramy siedlisk, roślin i zwierząt oraz krajobrazów typowych terenów wodno-błotnych.

Poradnik Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowie

EkoLekcje 2010

LEKCJA 6

Temat: Domowe spalanie odpadów – niedozwolone i groźne

Trwa jesienno-zimowy sezon grzewczy. Właśnie w tym czasie szczególnym problemem dla wielu miast w Polsce w tym też dla naszego Tarnowa jest pozbywanie się śmieci poprzez ich spalanie w kotłowniach domowych. Opakowania z tworzyw sztucznych, stare opony, ubrania, lakierowane meble oraz puszkę po napojach i farbach, wielowarstwowe opakowania po napojach to tylko – o zgrozo, niektóre z często spalanych w domowych piecach odpadów. Tymczasem piece domowe nie są technicznie przystosowane do spalania śmieci. Proces utylizacji odpadów wymaga znacznie wyższych temperatur. Spalanie w niewłaściwych warunkach powoduje osadzanie się w przewodach kominowych tzw. „mokrej sadzy”. Może to prowadzić do zapalania się instalacji grzewczej, popękania komina, zaccadzenia, a także do pożaru budynku mieszkalnego. Wynikiem takiej pseudo utylizacji śmieci jest unoszący się w powietrzu dym o charakterystycznym, nieprzyjemnym, kwaśnym zapachu. Dym ten jest nie tylko drażniący, ale przede wszystkim bardzo szkodliwy. Zawiera on między innymi

niebezpieczne dla zdrowia i życia związki i składniki, jak m.in: pył (suchy), tlenek węgla, nieorganiczne związki chloru, nieorganiczne związki fluoru, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (benzo(a)piren), tlenki azotu, dwutlenek siarki, a także metale ciężkie, takie jak: kadm, rtęć, tytan, arsen, kobalt, nikiel, selen, ołów, chrom.

Dodatkowym niekorzystnym czynnikiem jest fakt, iż toksyczne substancje emitowane są zwykle z niskich kominów domów, co przy niskiej temperaturze oraz

atmosferycznym. Spalając odpady, trujemy siebie i sąsiadów.

Jakie są zagrożenia ?

Szczególnie niebezpieczne dla środowiska i ludzi są: tlenki azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, a także drobny pył zawierający związki metali ciężkich i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne. Tlenki siarki i azotu prowadzą do powstawania kwaśnych deszczy oraz zakwaszenia i zasolenia gleby. Dla człowieka zabójcze są: bezbarwny i bezwonny tlenek azotu oraz brunatny, o duszącej woni dwutlenek azotu. Te związki chemiczne w wysokim stężeniu mogą prowadzić do uszkodzenia mechanizmów ochrony dróg oddechowych, podrażnienia i uszkodzenia płuc, a w skrajnych przypadkach nawet do śmierci. Wiązający czerwone krwinki tlenek węgla utrudnia transport tlenu w organizmie człowieka. Krótkotrwałe narażenie na niskie stężenia objawia się jedynie bólem głowy, ryzyko poważnych dolegliwości zwiększa się wraz ze wzrostem czasu wdychania tego gazu oraz stężenia tego związku w powietrzu. Skutkiem może być utrata przytomności, zapaść, a nawet śmierć. Pył odkłada się w glebie i powoduje zanieczyszczenie roślin metalami ciężkimi. Najbardziej narażone na jego oddziaływa-

dużej wilgotności powietrza uniemożliwia wyniesienie zanieczyszczeń na duże odległości i ich rozproszenie przez wiatr. Wynikiem tego jest lokalny wzrost substancji zanieczyszczających w powietrzu

Wspólnie posprzątamy miasto

Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa informuje, że w ramach kolejnej akcji „WSPÓLNIE POSPRZĄTAMY MIASTO” mieszkańcy Tarnowa mogą bezpłatnie pozbyć się zalegających w mieszkaniach, piwnicach, na strychach czy w garażach odpadów wielkogabarytowych. Odpady te należy wystawić przed posesję w przypadku mieszkańców domów jednorodzinnych, a przed domy lub obok wiat śmietnikowych w przypadku budynków wielorodzinnych. Akcja potrwa do 26 listopada 2010 r.

Szczegółowy terminarz akcji dla poszczególnych ulic jest dostępny na stronie internetowej www.tarnow.pl. Informację na temat akcji można też uzyskać w Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa – tel. 14/68 82 873.

Odpady wielkogabarytowe należy wystawiać **najpóźniej do godz. 9⁰⁰** każdego dnia określonego w terminarzu.

nie są małe dzieci i osoby starsze. Wysokie stężenie pyłu zawieszonego w powietrzu może prowadzić do infekcji dróg oddechowych.

Spalanie materiałów, takich jak: drewno meblowe, zawierające pozostałości farb i lakierów, opakowania z tworzyw sztucznych oraz papier z nadrukiem o dodatkowej zawartości różnego rodzaju metali ciężkich, powoduje powstawanie szczególnie toksycznych związków – dioksyn i furanów. Dioksyny zaliczane są do jednych z najsilniejszych trucizn. Należą one do grupy związków kancerogennych, czyli rakotwórczych. Powodują powolne

uszkodzenie narządów wewnętrznych. Najsilniejszy wpływ dioksyn jest obserwowany u ludzi i zwierząt w układzie wydzielania wewnętrznego (hormonalnym), układzie odpornościowym i układzie rozrodczym. Dioksyny mogą naruszać strukturę kodu genetycznego i prowadzić do powstawania nabytych zwyrodnień u potomstwa. Dioksyny i furany opadają na glebę, pola uprawne i wodę. Stamtąd przedostają się do łańcucha pokarmowego. Ponad 90% tych substancji przenika do organizmu człowieka z pokarmem. Należy pamiętać, że wdychanie cząsteczek tych związków również jest niebezpieczne i może powodować poważne choroby układu krążenia, nadciśnienie, poronienia, śmierć płodu, wady wrodzone oraz spowolnienie wzrostu itd.

Kary za palenie odpadów

Warunki prawidłowego postępowania z odpadami, w tym sposoby termicznego ich unieszkodliwiania określają stosowne przepisy. Spalanie odpadów w piecach domowych jest prawnie zakazane i podlega karze grzywny, a w skrajnych przypadkach nawet karze aresztu. Obowiązkiem każdego właściciela nieruchomości jest posiadanie umowy na wywóz odpadów ze swojej posesji oraz opłacanie rachunków za tę usługę. Dokumenty te mogą sprawdzić funkcjonariusze Straży Miejskiej, inspektorzy Urzędu Miasta Tarnowa lub

odpowiednie służby sanitarne. Na tej podstawie mogą oni ustalić co posiadacz podejrzany o palenie śmieci faktycznie robi z odpadami. W tym sezonie w związku z licznymi skargami przewidziane są szczegółowe kontrole.

Przypadki podejrzeń spalania odpadów można zgłosić do Urzędu Miasta Tarnowa – tel. 14/68-82-865 lub Straży Miejskiej tel. 14/621 14 25; 986

Podsumowanie

Spalanie odpadów w piecach domowych jest szkodliwe i karalne. Za pozorne oszczędności na opale oraz kosztach wywozu odpadów płacimy swoim zdrowiem, narażamy swój dom na poważne niebezpieczeństwo, a dodatkowo łamiąc prawo grozi nam wysoka kara.

Należy również pamiętać, iż spalając śmieci tracimy cenne surowce, które mogłyby być powtórnie wykorzystane. Odpady należy więc gromadzić w specjalnych workach do segregacji dzięki czemu będą trafiały do miejsc powtórnego ich wykorzystania lub bezpiecznego unieszkodliwiania.

W Tarnowie odbiór odpowiednio posegregowanych śmieci odbywa się darmo raz w miesiącu, w ramach poszerzenia usługi wywozu odpadów przez MPGK.

Bądźmy EKOaktywni – dbajmy o środowisko, w którym żyjemy.

Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej www.mpgk.tarnow.pl lub pod nr tel. 14/621 82 47

Urząd Miasta przypomina

Urząd Miasta Tarnowa zwraca się z apelem do przedsiębiorców oraz do wszystkich mieszkańców o sprawdzenie, czy nie posiadają urządzeń zawierających PCB i ewentualnego pozbycia się ich w sposób zgodny z prawem. W tej sprawie można kontaktować się z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UMT.

PCB czyli polichlorowane bifenyle to substancje stanowiące szczególne zagrożenie dla środowiska. Do 2000 roku były stosowane jako płyny hydrauliczne, smary odporne na wysoką temperaturę, do wyrobu opakowań, jako składniki farb drukarskich, jako dodatki w preparatach owadobójczych oraz dodatki do klejów i tworzyw sztucznych, w materiałach izolacyjnych do przewodów elektrycznych, w silnikach, transformatorach.

Minister Środowiska w piśmie z 28 września przypomina, że 31 grudnia 2010

roku minie termin usunięcia i unieszkodliwienia zasobów PCB oraz urządzeń zawierających PCB, w związku z czym od 1 stycznia 2011 roku wszystkie urządzenia zawierające PCB, objęte przepisami Prawa ochrony środowiska, staną się odpadami w rozumieniu przepisów ustawy o odpadach.

Posiadaczom odpadów, którzy nie zapewnią usunięcia i unieszkodliwienia PCB i urządzeń je zawierających grożą sankcje przewidziane w ustawie o odpadach.

Urząd Miasta Tarnowa zwraca się z apelem do przedsiębiorców oraz do wszystkich mieszkańców o sprawdzenie, czy nie posiadają urządzeń zawierających PCB i ewentualnego pozbycia się ich w sposób zgodny z prawem. W razie wątpliwości można kontaktować się z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska tel. 14 6882 861.

Tarnowskie pomniki przyrody (VI)

Klon pospolity przy ulicy Goldhammera oraz aleja wiązowa przy ulicy Krzyskiej

Klon pospolity o obwodzie 342 cm rośnie przy ul. Goldhammera, obok Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. To piękne drzewo zostało uznane pomnikiem przyrody w 2004 r. Jest to jedyne pomnikowe drzewo tego gatunku w Tarnowie. Na wysokości ok. 4 metrów pień klonu rozwidła się na dwa równorzędne odgałęzienia. Klon pospolity (*Acer platanoides* L.) zwany również zwyczajnym albo norweskim, dożywa do 150 lat. Cieszy się on wyjątkową sympatią i należy do najczęściej uprawianych w Polsce drzew ozdobnych. Sadzony jest w parkach, przy drogach, w alejach, na terenach zieleni zarówno w krajobrazie miejskim, jak i wiejskim. Gatunek ten jest odporny na zanieczyszczenia powietrza, dlatego wraz z odmianami stanowi jeden z najczęściej wykorzystywanych do nasadzeń w miastach. Klon pospolity to najbardziej kolo-

rowe drzewo jesieni. Jego liście przybierają całą gamę pięknych, niezwykle żywych odcieni koloru żółtego i pomarańczowego. Dlatego w porze jesiennej, szczególnie w październiku warto wybrać się na spacer i obserwować te piękne, kolorowe drzewa. Pisząc o klonie zwyczajnym, należy wspomnieć, że z jego drewna, oprócz mebli, wykonuje się również dobrze brzmiące instrumenty muzyczne. Stradivarius właśnie z drewna klonu pospolitego przygotowywał dolne pokrywy swoich skrzypiec.

Aleja wiązowa znajduje się przy ul. Krzyskiej i rozciąga się od ul. Matki Boskiej Fatimskiej do ul. Spokojnej. Składa się z 40 wiązów, z których najgrubsze mają ponad 300 cm obwodu. Od czasu objęcia ochroną alei w 1987r. ubyło 12 wiązów, głównie z powodu holenderskiej choroby wiązów, dziesiątkującej drzewa tego gatunku

w całej Europie. Choroba ta powoduje zasychanie konarów i gałęzi na skutek zatykania wiązek naczyniowych drzewa przez strzępki grzyba, który roznoszony jest z drzewa na drzewo przez owady żerujące pod korą (ogłodki). W alei pomiędzy wiązami spotkać można drze-

wa innych gatunków: 26 topól, 8 olch, jesion i robinie akacjową. Aleja wiązowa jak sama nazwa wskazuje składa się w większości z wiązów. Charakterystyczną cechą wiązów szypułkowych (*Ulmus laevis*) jest silna asymetryczność liści u nasady. Asymetria ta przyjmuje skrajną postać i jest jeszcze większa niż u pozostałych gatunków. Drzewa tych gatunków żyją zwykle do 200 - 300 (maksymalnie nieco ponad 400) lat. Najgrubszy i jednocześnie najstarszy wiąz szypułkowy w Polsce rośnie w Komorowie (gminie Gubin, woj. lubuskie). Jego obwód wynosi 887 cm, średnica (pierśnica) 282 cm, wysokość 35,5 m, a wiek 445 lat.

Jesienne porządki

Zbiórka liści

Podobnie jak w poprzednich latach, w październiku rozpoczęła się jesienna akcja odbierania liści od mieszkańców miasta Tarnowa. Liście zebrane do worków i wystawione przed posesje są bezpłatnie odbierane przez Zakład Składowania Odpadów Komunalnych po telefonicznym zgłoszeniu pod numer 14/625-82-09. Właściciele budynków w zabudowie indywidualnej mogą ponadto bezpłatnie otrzymać w Biurze Obsługi Mieszkańców przy ul. Nowej 4, 10 szt. worków na liście.

W związku z koniecznością zwalczania wciąż występującego na drzewach szkodnika szrotówka kasztanowcowiaczka, liście kasztanowców należy zbierać osobno do czerwonych worków.

TARNOWSKI KALENDARZ KULTURALNY – LISTOPAD 2010

5 listopada

Uroczyste otwarcie zmodernizowanej siedziby Mościckiego Centrum Kultury. Wernisaż wystawy „Asablage” Andrzeja Dudzińskiego inaugurującej jubileusz 40-lecia pracy artystycznej (wystawa czynna od 6 do 24 listopada).

MCK

5 listopada, godz. 19.30

„MŁODY JAZZ” : P.G.R. PROJEKT GRZEGORZA ROGALI – Koncert jazzowy (bilety: 9 zł).

Piwnice TCK

6 listopada,

godz. 15.00–7.00 i 18.00 – 20.00

PracOFFnia : Warsztaty Animacji Czasu Wolnego – KIRIGAMI – Kartki świąteczne inaczej (wpisowe: 20 zł).

Pracownia TCK

6 listopada, godz. 18.00

XXVIII Ogólnopolski Festiwal Laureatów Konkursów Muzycznych TYDZIEŃ TALENTÓW. Koncert Inauguracyjny – „L'arte del violino” (bilety: 5, 1 zł).

Dworek I.J. Paderewskiego w Kąsnej Dolnej

6 listopada, godz. 19.00

Spektakl teatralny: „Antyгона w Nowym Jorku”, premiera (bilety: 20, 25 zł, zbiorowy 15 zł).

Pałac Młodzieży, ul. Piłsudskiego 4

7 listopada, godz. 10 – 12.00, 15.00 – 17.00 i 18.00 – 20.00

PracOFFnia : Warsztaty Animacji Czasu Wolnego – KIRIGAMI – Kartki świąteczne inaczej (wpisowe: 20 zł).

Pracownia TCK

7 listopada, godz. 15.00

CINEMARZENIE – Dobre kino w Marzeniu: „KRAINA TRAW”, reż. Terry Gillian (bilety: 9 zł)

Kino Marzenie

7 listopada, godz. 17.00

Koncert z cyklu „Muzyka malowana wyobraźnią” (wstęp wolny).

Zamek w Dębnie

7 listopada, godz. 18.00

XXVIII Ogólnopolski Festiwal Laureatów Konkursów Muzycznych TYDZIEŃ TALENTÓW.

„Con Grazia” (bilety: 5, 1 zł)

Dworek I.J. Paderewskiego w Kąsnej Dolnej

7 listopada, godz. 19.00

Spektakl teatralny: „Antyгона w Nowym Jorku” (bilety: 20, 25 zł, zbiorowy 15 zł).

Pałac Młodzieży, ul. Piłsudskiego 4

8 listopada, godz. 17.00

Prezentacja multimedialna „Tarnów. 1000 lat nowoczesności” (w oparciu o publikację pod tym tytułem) przygotowana przez Ewę Łączyńską – Widz i Barbarę Bułdys (wstęp wolny).

Czytelnia Naukowa MBP, ul. Krakowska 4

8 listopada, godz. 18.00

XXVIII Ogólnopolski Festiwal Laureatów Konkursów Muzycznych TYDZIEŃ TALENTÓW. „Muzy Mistrza Paderewskiego” - wykład M. M. Drozdowskiego (bilety: 5, 1 zł).

Dworek I.J. Paderewskiego w Kąsnej Dolnej

9 listopada, godz. 18.00

XXVIII Ogólnopolski Festiwal Laureatów Konkursów Muzycznych TYDZIEŃ TALENTÓW. Tarnowskie Talenty (bilety: 5, 1 zł).

Dworek I.J. Paderewskiego w Kąsnej Dolnej

10 listopada, godz. 18.00

XXVIII Ogólnopolski Festiwal Laureatów Konkursów Muzycznych TYDZIEŃ TALENTÓW. „Con Bravura” (bilety: 5, 1 zł).

Dworek I.J. Paderewskiego w Kąsnej Dolnej

11 listopada, godz. 15.00

Uroczysta Msza św. z udziałem Chłopięcego Chóru Katedralnego oraz uroczystości z okazji rocznicy Święta Odzyskania Niepodległości.

Bazylika Katedralna i Grób Nieznanego Żołnierza

11 listopada, godz. 17.00

KONCERT MUZYKI POLSKIEJ w wykonaniu Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej pod dyktando Oresta Telwacha (wstęp wolny).

Salą Lustrzana

11 listopada, godz. 18.00

XXVIII Ogólnopolski Festiwal Laureatów Konkursów Muzycznych TYDZIEŃ TALENTÓW. Pianiści u Paderewskiego (bilety: 5, 1 zł)

Dworek I.J. Paderewskiego w Kąsnej Dolnej

12-13 listopada od godz. 14.00

Balonowy Turniej Niepodległości

Osiedle Wojska Polskiego

13 listopada, godz. 19.00

TEATR PRZY STOLIKU. Czytanie polskiego dramatu współczesnego: „Boulevard Voltaire” – A. Bart, (wstęp wolny)

Pałac Młodzieży, ul. Piłsudskiego 24

14 listopada, godz. 15.00

CINEMARZENIE – Dobre kino w Marzeniu: „NIEZASŁANE ŁÓŻKA”, reż. Alexis Dos Santos (bilety: 9 zł).

Kino Marzenie

14 listopada, godz. 18.00

RECITAL FLETOWY – wykonawcy: Janos Balint – flet, Ewelina Zawisłak – flet, Chan Yi – Lin – fortepian (wstęp wolny).

Salą Lustrzana, ul. Wałowa

16 listopada, godz. 18.00

Spektakl „Gąska” Mikołaja Kolada Teatru Capitol z Warszawy (bilety: 50, 40, 45 zł - opcja „2+2” - wyłącznie w przedsprzedaży).

Duża Scena w MCK

17 listopada, godz. 18.00

Wernisaż wystawy fotografii: „ARKADY FIEDLER. PISARZ I PODRÓŻNIK” (wstęp wolny, wystawa czynna od 18.11 do 4.12., bilety: 2, 3 zł).

Galeria TCK

19 listopada, godz. 17.00

Wernisaż wystawy malarstwa Marty Odbierzychleb. (wstęp wolny).

Galeria Niebieska MBP, ul. Krakowska 4

19 listopada, godz. 18.30

Finisaż wystawy „SALON JESIENNY 2010” – jubileusz 65 – lecia Tarnowskiego Oddziału ZPAP, (wstęp wolny, wystawa czynna od 5 do 19 XI).

Galeria Pasaż BWA

19 listopada, godz. 19.30

Koncert jazzowy: 3 JAZZ SOLDIERS – MISIAK, SOJKA, GRZYB (bilety: 25 zł).

Piwnica TCK

20 listopada, godz. 19.00

Koncert rockowy zespołu THE CUTS (bilety: 20 zł).

Piwnica TCK

20 listopada, godz. 19.00

Spektakl teatralny: „Romanca”, reż. Z. Kułakowski (bilety: 20, 25 zł, zbiorowy 15 zł).

Pałac Młodzieży, ul. Piłsudskiego 24

21 listopada, godz. 11.00

Teatr Młodych Widzów: spektakl „Kot w butach”. (bilety: 15 zł, rodzinny 38 zł - trzecia osoba 8 zł).

Duża Scena w MCK

21 listopada, godz. 15.00

CINEMARZENIE – Dobre kino w Marzeniu: „DOBRE SERCE”, reż. Dagur Kari (bilety: 9 zł).

Kino Marzenie

21 listopada, godz. 18.00

Koncert „Chopin tangowo - słowiańska dusza tanga” w wykonaniu Waldemara Malickiego i zespołu New Tango Bridge (bilety: 30, 40, 35 zł - opcja „2+2” - wyłącznie w przedsprzedaży).

Duża Scena w MCK

25 listopada

Jubileuszowa sesja naukowa poświęcona M. Konopnickiej i E. Orzeszkowej zorganizowana przez Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza (wstęp wolny).

Aula PWSZ w Tarnowie, ul. Mickiewicza 8

26 – 27 listopada

XV Ogólnopolski Festiwal Artystyczny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Śpiewaj z Nami” (wstęp wolny).

Aula PWSZ w Tarnowie, ul. Mickiewicza 8

26 – 27 listopada,

godz. 10.00-15.00

ArtFest 2010

Warsztaty dziennikarskie prowadzone przez dziennikarzy Programu III PR (wpisowe: 50 zł).

MCK

26 – 27 listopada,

godz. 10.00-15.00

ArtFest 2010

Warsztaty fotograficzne II stopnia prowadzone przez W. Prażmowskiego, T. Sikorę, A. Świątlika (wpisowe: 70 zł).

MCK

26 listopada, godz. 18.30

ArtFest 2010

Wystawa fotografii grupy artystycznej „Łódź Kaliska” (wstęp wolny).

Galeria Miejska BWA

26 listopada, godz. 19.00

S.M. ROCK – Koncert uczniów i nauczycieli Szkoły Muzyków Rockowych (bilety: 15 zł).

Piwnice TCK

27, 28 listopada, godz. 19.00

Spektakl teatralny: „Szcyc”, reż. A. Nowicka (bilety: 20, 25 zł, zbiorowy 15 zł).

Piwnica TCK

28 listopada, godz. 15.00

CINEMARZENIE – Dobre kino w Marzeniu: „CZEKA NA NAS ŚWIAT”, reż. Robert Krzemek (bilety: 9 zł).

Kino Marzenie

28 listopada, godz. 19.00

Spektakl teatralny: „Przyjazne dusze”, reż. E. Żentara – premiera (bilety: 20, 25 zł, zbiorowy 15 zł).

Pałac Młodzieży, ul. Piłsudskiego 24

29 listopada, godz. 18.00

Wernisaż wystawy: „Jan Głuszak DAGARAMA – architekt-wizjoner” (wstęp wolny).

Galeria Piwnica w Muzeum Okręgowym

PREZYDENT MIASTA TARNOWA
zaprasza do udziału w obchodach
92 rocznicy

ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

11 Listopada 2010

PROGRAM:

11 LISTOPADA 2010 r.

godz. 15.00 - Katedra
MSZA ŚW. W INTENCJI OJCZYZNY

godz. 16.10 - ul. Katedralna
Przemarsz pod Grób Nieznanego Żołnierza

godz. 16.30 - GNŻ
ROZPOCZĘCIE UROCZYSTOŚCI:

- Hymn Państwowy
- Przemówienie Prezydenta Miasta Tarnowa
- Apel Pamięci i salut kompanii honorowej Policji
- Złożenie Świateł Pamięci i salut balonowy
- Odprowadzenie Pocztów Sztandarowych
- „Światła Pamięci do Nieba”

Prosimy o składanie wyłącznie zniczy - „Światła Pamięci”

godz. 17.00 - Sala Lustrzana
KONCERT MUZYKI POLSKIEJ - Tarnowska Orkiestra Kameralna
pod dyrekcją Oresta Telwacha

w programie:
Tadeusz Baird - Suita w dawnym stylu "Colas Breugnon"
Wojciech Kilar - Orawa
Mieczysław Karłowicz - Serenada na orkiestrę smyczkową, op. 2
Henryk Mikołaj Górecki - Trzy utwory w dawnym stylu
Andrzej Bonarek - "Adagio na smyczki"

12-13 LISTOPADA 2010 r.

od godz. 14.00 - os. Wojska Polskiego
BALONOWY TURNIEJ NIEPODLEGŁOŚCI
(organizator: Mościński Klub Balonowy)
Pościg za balonem o Puchar Prezydenta Miasta Tarnowa przy udziale:
- Tarnowskiego Klubu Miłośników VW Garbus
- Mieszkańców Tarnowa - pieszo, rowerami, konno, motocyklami i samochodami